

Nemčurji so prave kukavice, ki bi radi, da bi jim Slovenci jih jajca izvaljali, tega pa že ne! — Take šole, kakor jih stavi nemški šulverein na Slovenskem, in pet krav za en groš, to je vse eno! — Pomni si to poštena slovenska duša!

K.

Zbor kat. političnega društva. *)

Naš zbor v nedeljo v god svitile cesarice se je prav dobro obnesel. Več društvenikov je že povpraševalo, kedaj da bo zborovanje pa se je moralo odlagati, ker se je za zборе večja soba pripravljala, kakor smo njo do zdaj imeli. In da njo imamo, za to gre zahvala sedajnemu č. g. nadžupniku. Ker imamo prostora dovolj, vdeležujte se društveniki zborov, kedar bo kak v „Gospodarji“ naznanjen. Živa duša na svetu vsega ne ve, pri zborih pa je mogoče, drug drugega podučevati, da kdo koga potem za nos voditi ne more.

Okusno okinčana cesaričina podoba v sobani in črno-žolta zastava nad vhodom v novo zbirališče ste vsakega podučile, da so udje kat. pol. društva v Konjicah svitlemu cesarju vdani Avstrijanci, zeleno bela, da so Štajerci, rudeče — modra — bela pa, da so Slovenci.

1. Z veliko pazljivostjo so udje poslušali mičen in zanimiv govor novega, enoglasno izvoljenega predsednika č. g. Franca Mikuša, ki so gmotni stan kmeta popisovali. Kmet je bil sicer l. 1848 desetine in rabote rešen, zadela so ga pa namesto teh druga plačila, katerim je bil težko kos, zlasti če so slabe letine pritisnile in se vojske vnele, ktere so bile pogubne za Avstrijo. Hujše, kakor vse to, pa je za kmeta postalo, ker so ga smeli oderuhi slačiti, kolikor se njim je poljubilo, ker so se kmetije razkosavati začele, ker se še smejo nemaniči ženiti, potepuhi pa včasih prosto okoli hodijo in ljudi nadlegujejo, da mora marsikteri, ako hoče, da se mu goreči petelin na streho ne postavi, takim postopačem več denarjev dati, kakor jih v davkarijo znosi.

V tem oziru kmetu pomagati in ga pogube rešiti, je visoka vlada s pomočjo konservativnih poslancev uže nekaj storila, drugo pa še bo, kakor upamo. Seglo se je kmetu pod rame, da ne smejo oderuhi z njim delati, kakor bi hoteli, in tudi se uže na to dela, kako bi bilo kmečkemu stanu pomagati, da bi ga preveliki dolgovi ne zadušili. V tem oziru bi bila dobra in koristna domovska postava (Heimstättengesetz), po kateri bi se kmetu ne smelo celo posestvo zarubiti, ako v dolgovih tiči, ampak le nekaj, da bi mu vsaj toliko ostalo, da bi vedel kam iti in se preživeti.

*) To poročilo naj služi ob enem kot odgovor: Celjskemu listjaku, ki vedno grdi naše pridne slovenske poslance, češ da nič ne storijo za kmeta! Ured.

Posestva bi se naj previsoko ne cenila, kajti posestnik, ki kako posestvo prevzame, ni mnogokrat plačilom kos, zlasti ne more v hudih letih dedičem plačevati, izmed katerih hoče vsak prav veliko dobiti, ker se je posestvo visoko cenilo. Zategadelj bo treba vedno na duri trkati in si pomoči iskati, da se kmečki stan popolnoma ne zgubi in iz njega sami duinarji, oferji, najemniki in berači ne postanejo.

2. V političnem razgledu popisuje tajnik č. g. Berglez rovanje nihilistov na Ruskem, socijalistov na Pruskem in anarhistov na Francoskem, katerih namen je, nemir delati, punte pouzročiti in prekucije napraviti.

Oziraje se v Avstrijo povdarja govornik, da smo dolžni Bogu hvaležni biti, da se kaj takšnega pri nas ne godi, in če se kak upor napravi, kakor v spomladi v Bosniji in pred nekaterimi dnevi na Dunaji, se kmalo vse poravnava. Čez vse srečnih se moramo šteti, ker imamo milega vladarja, cesarja Franca Jožefa, ki toliko dobrega ljudem storijo, kakor nobeden vladar na svetu. To se je pokazalo pred kratkim, ko so cesar po slovenskih krajih popotovali in Slovencev ne pozabili. Njih minister Pražak je dal meseca aprila t. l. velevažen ukaz, po katerem so dolžne sodnije s Slovenci po slovensko občevati; Njih namestnik v Gradci je dovolil, da se je v Mariboru slovensko politično društvo ustanovilo, ki bode Slovence zastopalo in njih pravice branilo; svitli cesar so podpisali colninsko postavo, po kateri ne bode ptuje blago avstrijanskemu kvara delalo; podpisali so postavo, po kateri se ne bo smela ptuja živina uvažati, zlasti iz takšnih krajev ne, od koder se je k nam uže večkrat živinska kuga pritepla, in vsled ktere postave bodo živinorejci lahko svojo živino prodajali, in to tem bolje, ako obvelja društvo na Dunaji, ktero ima neposredno in ne po mešetarjih od živinorejcev pitano živino kupovati.

Zarad vsega tega in mnogo drugih dobrot, ktere vživamo v Avstriji, nimajo tisti prav in so graje vredni, ki prek mej naše mile Avstrije gledajo, in naj uže bo po časnikih, očitno ali na skrivnem, z besedo ali z denarjem, ptujcem pot v Avstrijo gladijo, češ, da je nemštvo „Deutschthum“ v nevarnosti.

Nihče ni v nevarnosti, naj manj pa „Deutschthum“, kajti svitli cesar hočejo vse podložne srečne storiti in nočejo, da bi se komu krivica godila. Trikratni gromoviti Živijo svitlemu cesarju, cesarici Elizabeti, ktere god se obhaja, in celi cesarski rodovini se zasliši toraj od vseh navzočih udov, ko je političnega razgleda konec.

3. Po nasvetu društvenika B. se pošlje č. g. Andreju Einspielerju v Celovec sledeči telegram, kteremu vsi navzoči pritrdijo; glasi se: Udje kat. pol. društva v Konjicah, se strin-

jajo z Vašimi nazori gledé šole ter se Vam zahvaljujejo za Vaše možato postopanje v tem oziru v koroškem deželnem zboru.

Slednjič na jedrnate besede predsednikovega namestnika, kmeta Janeza Rudolfa, darujejo nekteri bolje premožni udje nekaj denarja, da se bo z novim letom počenshi par eksemplarov „Slov. Gosp.“ tistim pošiljajo, kateri si lista sami kupiti ne morejo.

Gospodarske stvari.

Drevje koščicastega sadja trebiti.

Koščicastemu sadju prištevamo 1. Sladke črešnje in drevesne višnje (sladke višnje in sklene črešnje), 2. Slive, češplje in grmičaste višnje (amarele) in kisle črešnje.

Pri sladkih črešnjah in drevesnih višnjah porezovanje in iztrebljenje vej ni ravno neobhodno potrebno uže zaradi krepke rasti in posebne postave njihovih vej ne. Vendar pa, če so veje pregoste ali da nerodno med druge veje vmes rastejo, jih je tudi tukaj dobro porezati. Zlasti ženejo sladke črešnje rade tako imenovane vodene mladike ali volke, ktere jim je dobro o pravem času in prav odstraniti. Take veje je pa najbolje v pozni jeseni porezati, nikdar pa spomladi, ker takrat začne drevo uže gnati in s porezovanjem vej se drevesna rast izdatno moti in pači. Rane je treba s primerno mažo zamazati, da zrak in mokrota do njih ne more. Kedar se drevesa uže starajo in nečejo roditi, se jim mora krona pomladiti, to se pravi, da se takim drevesom uže jeseni ali vsaj pozimi veje prikrajšajo. Na prikrajšanih vejah se pa druge postranske veje ne smejo porezati, ker bi to lepi in zdravi rasti celega drevesa škodovalo. Pognojiti je takemu drevesu tudi dobro, ker se s tem rast pospeši. Vendar pa se mora pri sladki črešnji z gnojenjem previdno postopati, ker premočno ali napačno gnojenje takim črešnjam rado smoliko pouzroči, t. j. iz dreves se začne sok, smola cediti, kar je drevesu na kvar. Najboljši gnoj takim drevesom je dobro predelani in zgodnjani kompost ali mešanec. Hlevni gnoj neposredno na korenine sladkim črešnjam položen jim škoduje. V lahki zemlji se more črešnjam tudi nad zemljo pognojiti, da se namreč gnoja precej na debelo natrosi pod drevesom, kakor daleč veje segajo, kakor to delajo, v takih krajih, kjer mnogo in lepih črešenj redijo. (Konec prih.)

Vrli konjerejci na Slovenskem. II. Premije za lepe konje prejeli so v Ptujci a) za kobile: 1. Fr. Korpar v Forminu 40 fl. 2. Martin Stanič v Hardeku 30 fl. 3. Jožef Leber v Podgorcah 20 fl. 4. Janez Dovečar v Podgorcah 15 fl. 5. Miha Rižnar v Gajeveih 15 fl. 6. Franc Strelec v Novivesi 15 fl. 7. Janez Do-

večar v Podgorcah 15 fl. 8. Franc Bothe v Račjem 10 fl. 9. Tomaž Plavec v Lopersicah 10 fl. 10. Janez Vaupotič v Hardeku 10 fl. 11. Jurij Brumen v Gerencih 10 fl. 12. Gaš. Jurič pri sv. Lovrenci 10 fl. 13. Gaš. Veranič v Spodnj. Polskavi 10 fl. b) za žrebice: 1. Andrej Muhič v Cvetkovcah 20 fl. 2. Martin Stanič v Hardeku 15 fl. 3. Andrej Muhič v Cvetkovcah 15 fl. 4. Tomaž Plavec v Lopersicah 15 fl. 5. Miha Rižnar v Gajeveih 15 fl. 6. Franc Kosí v Ključaroveih 15 fl. 7. Matija Kukovec v Lešnici 10 fl. Ves 4. konjerejski okoliš dobil je kot premije razdeljenih 315 fl. (Dalje prih.)

Sejmi. Na Koroškem 27. novembra v Cobercah, 28. nov. v gornjem Draubergi, 1. dec. sv. Andraž. Na Kranjskem: Loka, Zatičina, Krško, 30. nov. Goče, Železniki, Planina, Kal, Tržič, Turjak, Vače.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Čitalnica in „Narodni dom.“) 5. t. m. imela je naša čitalnica glavno skupščino. Ta je volila sledeči odbor: Dr. Al. Gregorič, predsednik, Dr. Jožef Čuček, prof. Luka Kunstek, Andrej Jurca, trgovec, Dr. Fr. Jurtela, Franc Hirti, kaplan in Ivan Urbanec, uradnik, odborniki. Odbor volil je pozneje gosp. Dr. Čučka za podpredsednika, g. Dr. Jurtelo za blagajnika, g. Urbana za tajnika. Za pregledovanje računov, koji so jako obširni, volila je skupščina tri revizorje; kakor hitro bodo ti svoje delo končali, poročam udom o gospodarstvu čitalnice natačneje. Toda, že danes smem reči, da tisti, ki so čitalnici posodili denar v nakup hiše, z njenim dozdašnjim gospodarstvom ne bodo nezadovoljni. V bodoče pa bode lahkeje gospodariti; kajti vse potrebne poprave pri hiši so zgotovljene. Iz poročila g. predsednika posnel sem, da še nekteri onih, koji so čitalnici obljubili posojilo, niso celo nič vplačali. Takega poročila skupščina ni pričakovala; kajti s podpisanjem se je vsakdo zavezal, da plača 10% obljubljene svote takoj, kedar je pismena pogodba gledé kupa hiše sklenjena, kar se je zgodilo, kakor se je poročalo, vže meseca februarja, ostalo pa v štirih obrokih v teku dveh let. Pričakovati je, da odbor mlačne plačevalce storjene obljube spomeni, ker le takrat je mogoče, dobro gospodariti, ako vsak svojo dolžnost točno spolnjuje.

Iz Črne na Koroškem. (Celjski listjak.) Kaj pa je tebe treba bilo? tako sem se začuden vprašal nekega poletnega dne, ko zapazim na tukajšnji pošti novodošlega gosta „Kmetški prijatelj“. Poslali so ga semkaj njegovi celjski botri, češ, idi in izvohaj, kakšna sapa da veje pri naših koroških sosedi. Morala mu je že biti preostra naša planinska sapa, ker dalje časa nisem več našel njegovega